

Sveriges Åkeriföretag
Dnr: 2019-23

Miljödepartementet
Kemikalieenheten
Dnr M2019/01776/R

Remissvar beträffande Miljödepartements promemoria -Genomförande av EU-direktiv på avfallsområdet-

Sveriges Åkeriföretag avger följande yttrande på rubricerad remiss.

I kort har vi följande synpunkter:

- Sveriges Åkeriföretag **tillstyrker** införandet av frival från verksamheter men vi redovisar synpunkter på utformningen av lagstiftningen med tillägget att det kan träda i kraft 3 månader efter att anmälan registrerats hos kommunen.
- Sveriges Åkeriföretag **tillstyrker** den föreslagna lagstiftningen om utökad sortering av bygg- och rivningsavfall som återfinns i promemorian på sidan 32.
- Sveriges Åkeriföretag **föreslår** att lagstiftningen för grovavfall utformas så att företag med tillstånd eller annan form av auktorisation ges möjlighet att erbjuda servicelösningar för hantering av grovavfall från hushållen.
- Sveriges Åkeriföretag **avstyrker förslaget**:
att den som producerar bygg- och rivningsavfall i en yrkesmässig verksamhet ska ansvara för hanteringen av detta avfall. **Kommuner ska ansvara för bygg- och rivningsavfall som inte produceras i en yrkesmässig verksamhet.**

Frival för kommunalt avfall från verksamheter

Förslaget som det är utformat på sidan 95 i promemorian och den föreslagna texten i avfallsförordningen § 62 som den redovisas i promemorian på sidan 39.

Förslag: Kommunerna ska ha ett grundansvar för kommunalt avfall som producerats i eller i samband med yrkesmässig verksamhet. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om undantag från kommunens ansvar i fråga om kommunalt avfall från andra källor än hushåll. Regeringen ska även i fortsättningen ha rätt att meddela föreskrifter om undantag från kommunens ansvar i fråga om avfall som omfattas av producentansvar. Det införs en möjlighet för **den som är skyldig att betala renhållningsavgift** att hantera kommunalt avfall som har producerats i eller i samband med en yrkesmässig verksamhet på annat sätt än genom att lämna det till kommunen eller den som kommunen anlitar (frival). Ett frival ska avse avfallshanteringen från och med kalenderåret efter att frivalet har anmälts till kommunen. **En sådan anmälan ska göras senast den 1 mars.** En anmälan om frival ska innehålla uppgift om vilken yrkesmässig verksamhet som frivalet avser och insamlarens eller insamlarnas namn, kontaktuppgifter och person- eller organisationsnummer. Om en

insamlare inte anlitas ska anmälan innehålla uppgift om hur avfallet hanteras. Den som har gjort en anmälan om frival ska snarast underrätta kommunen om ändringar i fråga om de uppgifter som har lämnats i anmälan. Under den tid som frivalet gäller ska kommunen inte ansvara för något kommunalt avfall som produceras i eller i samband med den yrkesmässiga verksamheten.

Den som har gjort ett frival ska få återgå till att lämna avfallet till kommunen eller den som kommunen anlitar från och med kalenderåret efter det att en anmälan om återgång har gjorts till kommunen. **En sådan anmälan ska göras senast den 1 mars.** Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om att den som i yrkesmässig verksamhet hanterar eller producerar avfall ska lämna det till någon som har det tillstånd eller har gjort den anmälan som krävs för hanteringen. Den som med uppsåt eller av oaktsamhet bryter mot en sådan föreskrift genom att för transport lämna avfall till den som inte har det tillstånd som krävs för en sådan transport ska kunna dömas till böter.

Föreslagen lagtext i avfallsförordningen

Frival 62 a §

Den som är avgiftsskyldig enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 27 kap. 4 § första stycket 1 miljöbalken får i fråga om kommunalt avfall som har producerats i eller i samband med en yrkesmässig verksamhet hantera avfallet på annat sätt än att lämna det till kommunen eller den som kommunen anlitar (frival). Ett frival ska avse avfallshantering från och med kalenderåret efter det att frivalet har anmälts till kommunen. En sådan anmälan ska göras senast den 1 mars.

Sveriges Åkeriföretags synpunkter på frival

Under många år och i flera utredningar har ansvaret för med hushållsavfall jämförligt avfall varit föremål för diskussioner. Många är de verksamhetsutövare som önskar ta ett större ansvar för allt sitt avfall och som vill utnyttja den dynamik som finns i avfalls- och återvinningsbranschen för att hitta den mest effektiva lösningen för sitt avfall och sina återvinningsprodukter. Sveriges Åkeriföretags medlemmar hör till de företag inom avfalls- och återvinningsbranschen som försökt bidra med servicelösningar till innehavare av verksamhetsavfall men som många gånger stoppats av byråkratiskt krångel och diskussioner om huruvida avfallet varit jämförligt avfall eller inte.

Förslaget att införa frival för avfallet under det nya begreppet kommunalt avfall från verksamheter ses som mycket positivt men det kommer enligt det framlagda förslaget innebära stora svårigheter att skapa en dynamisk marknad för avfallet. Om en verksamhetsutövare tecknar avtal med en entreprenör om en servicelösning för allt sitt avfall och sina återvinningsprodukter kan hen få vänta med genomförandet för det kommunala avfallet i **10-22 månader**. Vi anser att frivalet kan träda i kraft **3 månader** efter anmälnans registrering hos kommunen eftersom verksamhetsavfallet utgör en mindre del av den kommunala renhållningsverksamheten och varierar beroende på hur respektive kommun tolkat nuvarande lagstiftning. Att kommunerna skulle behöva en anpassningstid på minst **10 månader** för sin avfallsverksamhet ter sig som en orimlighet, inte minst om en jämförelse görs med skolvalet där elever t.o.m. kan byta skola under terminen.

Det är också viktigt att det i föreskrifterna för frivalet klargörs att det är både verksamhetsutövare och fastighetsägare som har möjlighet att göra anmälan för frivalet. Ett typiskt exempel är de stora köpcentrum som många gånger innehåller mer än

hundralet verksamheter där det krävs att fastighetsägaren tar initiativet för att skapa effektiva lösningar för avfallet och återvinningsprodukterna.

Grovavfall

Sveriges Åkeriföretag **föreslår** att lagstiftningen utformas så att företag med tillstånd eller annan form av auktorisation ges möjlighet att erbjuda servicelösningar för hantering av grovavfall från hushållen.

Grovavfall från hushållen

I de nya direktiven klassas grovavfall som kommunalt avfall och i Sverige ligger detta under kommunernas avfallsmonopol. Enligt direktiven så står det dock medlemsstaterna fritt att lagstifta om ansvaret för omhändertagandet av avfallet.

Mängderna av grovavfall från hushållen utgör en stor del av det avfall som uppkommer vid människors boenden. Grovavfallet transporteras i dagsläget till största delen med individuella transporter av de enskilde husägaren, lägenhetsägaren eller lägenhetsbrukaren till de kommunala återvinningscentralerna. Uppkomsten av appar som förmedlar servicelösningar för grovavfallet pekar på ett behov av lösningar för grovavfallet men tyvärr kan de nuvarande lösningarna i många fall ifrågasättas av legala skäl både ur miljö- och arbetsmiljösynpunkt och av skatterättsliga skäl. Att skapa och erbjuda trygga och kundanpassade lösningar för en bättre återanvändning och återvinning av grovavfall ligger helt i linje med vad som anges på sidan 35 i promemorian.

Skyldighet att erbjuda andra att förbereda avfall för återanvändning

19 b §

Den som yrkesmässigt samlar in eller behandlar avfall ska, om någon som avser att yrkesmässigt förbereda avfall för återanvändning begär det,

- 1. lämna information om eventuellt innehav av sådant avfall som kan förberedas för återanvändning men inte är avsett för sådan förberedelse, och*
- 2. erbjuda avfallet till den som avser att yrkesmässigt förbereda det för återanvändning.*

Det är också helt i linje med som återfinns i det s.k. Januariavtalets punkt 38, *38. Stärk utvecklingen av en resurseffektiv, cirkulär och biobaserad ekonomi. Genomför en bred översyn av regelverken för återvinning och hantering av avfall och restprodukter för att främja innovation och företagande i den cirkulära ekonomin. Ytterligare steg som gör det enklare för hushåll att återvinna och återbruka ska tas, bland annat genom att producentansvar för textilier införs. Möjliga framkomliga vägar för att kraftigt öka återbruk och återvinning av textilier ska prövas där branschen och ideella aktörer involveras. Krav på pant ska omfatta fler produkter, som exempelvis batterier, mobiltelefoner och annan elektronik. (Utredning tillsätts våren 2020. Systemet på plats från 2022) För ökad effektiv hushållsnära insamling, bättre samarbete mellan kommunala och producentansvarssystem, och för högre återvinning, ska införandet av nya samordnade krav på lägsta servicenivå för hushållens avfall, inklusive förpackningar, tidningar, grovavfall och farligt avfall, utredas. En utredning ska tillsättas om möjligheten att alla produkter ska ha ett produktpass med information om vad produkten innehåller, var den kommer från och hur den kan återvinnas eller tas om hand. (Utredningen tillsätts under 2021). Inför ett hyberavdrag liksom möjligheter att skattefritt upp till ett visst belopp hyra ut lösöre som till exempel bil, kläder, verktyg eller möbler (Från BP22).*

Bygg- och rivningsavfall

Sveriges Åkeriföretag **tillstyrker** den föreslagna lagstiftningen om utökad sortering av bygg- och rivningsavfall som återfinns i promemorian på sidan 32.

15 a §.

Den som producerar bygg- och rivningsavfall ska sortera ut följande avfallslag och förvara dem skilda från varandra och från annat avfall:

- 1. trä,*
- 2. mineral som består av betong, tegel, klinker, keramik eller sten,*
- 3. metall,*
- 4. glas,*
- 5. plast, och*
- 6. gips.*

Sveriges Åkeriföretags medlemmar kan redan idag erbjuda bra lösningar för källsortering inom byggbranschen och kan i samklang med den nya lagstiftningen erbjuda ytterligare servicelösningar.

Kommunalt ansvar för bygg- och rivningsavfall som inte produceras i en yrkesmässig verksamhet

Sveriges Åkeriföretag **avstyrker** nedanstående förslag.

Förslag: Den som producerar bygg- och rivningsavfall i en yrkesmässig verksamhet ska ansvara för hanteringen av detta avfall. **Kommuner ska ansvara för bygg- och rivningsavfall som inte produceras i en yrkesmässig verksamhet.**

I den europeiska avfallslagstiftningen ingår inte någon form av bygg- och rivningsavfall i det kommunala avfallet och att då på nationell basis låta kommunerna ansvara för bygg- och rivningsavfallet upplevs som helt felaktigt. Att skapa den ansvarsfördelning som finns i förslaget kommer att skapa liknande problem som idag finns inom området för jämförligt avfall. Mängderna som uppkommer vid bygg- och renoveringsarbete går inte att härleda om det sker av yrkesmässig verksamhet eller inte och den föreslagna skrivningen kommer att skapa nya gränsdragningsproblem som vi inte bedömer att det finns i den nuvarande lagstiftningen.

Rickard Gegö, VD
Sveriges Åkeriföretag